

RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2018/1356**z dne 18. aprila 2018****s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropske agencije za varnost v letalstvu za proračunsko leto 2016**

EVROPSKI PARLAMENT,

- ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Evropske agencije za varnost v letalstvu za proračunsko leto 2016,
 - ob upoštevanju člena 94 in Priloge IV Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor in mnenja Odbora za promet in turizem (A8-0066/2018),
- A. ker organ za podelitev razrešnice med postopkom podelitve razrešnice poudarja poseben pomen nadaljnje krepitve demokratične legitimnosti institucij Unije z izboljšanjem preglednosti in odgovornosti, izvajanjem koncepta oblikovanja proračuna glede na uspešnost ter dobrim upravljanjem človeških virov;
- B. ker je iz poročila o prihodkih in odhodkih ⁽¹⁾ Evropske agencije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: agencija) razvidno, da je končni proračun agencije v proračunskem letu 2016 znašal 193 398 000 EUR, kar je 4,30 % več kot leta 2015; ker v proračunu agencije 36 370 000 EUR izvira iz proračuna Unije, 95 926 000 EUR pa iz naslova pristojbin in taks;
- C. ker je Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2016 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navedlo, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti zaključenega računa agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njim povezanih transakcij;

Pripombe o zakonitosti in pravilnosti transakcij

1. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da so, čeprav so se dejavnosti, ki jih je v letu 2016 financirala industrija, zaključile s primanjkljajem v višini 7 600 000 EUR, proračunski rezultati nihali v letih in da je agencija ustvarila 52 000 000 EUR presežka iz te kategorije dejavnosti; opozarja, da uredba o ustanovitvi agencije določa, da bi morale zaračunane takse industrije zadostovati za kritje stroškov agencije, ki se nanašajo na dejavnosti certificiranja, ne predvideva pa skupnega presežka;

Upravljanje proračuna in finančno poslovanje

2. ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2016 znašala 99 %, kar je 1 % več kot leta 2015; ugotavlja tudi, da je bila stopnja izvrševanja plačil stabilna, in sicer je znašala 91 %;
3. ugotavlja, da so se obveznosti za druge upravne izdatke v absolutnem smislu povečale za 2 140 000 EUR na 24 060 000 EUR, kar je 16,5-odstotni delež skupnega proračuna agencije; ugotavlja, da so razlog za to povečanje večinoma stroški selitve agencije v nove prostore 6. junija 2016;

Obveznosti in prenosi v naslednje leto

4. ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna v zvezi z izvrševanjem plačil iz naslova zneskov, prenesenih v leto 2016, znašala več kot 96 % (v primerjavi s 97 % v letu 2015), kar presega cilj Komisije (95 %);
5. ugotavlja, da so prenosi v naslednje leto zaradi večletne narave operativnih programov agencij pogosto deloma ali povsem upravičeni in ne pomenijo nujno slabosti pri načrtovanju in izvrševanju proračuna ter tudi niso vedno v nasprotju s proračunskim načelom enoletnosti, zlasti če jih agencije načrtujejo vnaprej in o tem obvestijo Računsko sodišče;

Kadrovska politika

6. ugotavlja, da je v letu 2016 agencija zapolnjevala vsa razpoložljiva delovna mesta, odobrena v kadrovskem načrtu, in sicer 676 delovnih mest razredov AST in AD;

⁽¹⁾ UL C 333, 9.9.2016, str. 16.

7. ceni stalno prerazporejanje delovnih mest iz upravnih kategorij (administracija in podpora, koordinacija in nevtralne dejavnosti) v operativne kategorije, in sicer v višini 81 %;
8. poudarja, da bi moralo biti usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja del kadrovske politike agencije; ugotavlja, da je bilo za dejavnosti za krepitev ekipnega duha ter družbene in športne dejavnosti porabljenih 176 207 54 EUR proračunskih sredstev; ugotavlja, da je agencija organizirala 14,5 dni dogodkov za krepitev ekipnega duha; ugotavlja, da je vsak zaposleni zaradi bolezni z dela odsoten v povprečju 8 dni;
9. želi spomniti, da je agencija že vzpostavila postopke v zvezi s trpinčenjem na delovnem mestu in spolnim nadlegovanjem; predlaga, naj se organizirajo usposabljanja in informativni sestanki za izboljšanje ozaveščenosti zaposlenih; ugotavlja, da v letu 2016 ni bil prijavljen noben primer trpinčenja ali nadlegovanja;
10. ceni, da agencija v letu 2016 ni prejela nobenih pritožb, tožb ali prijav v zvezi z zaposlovanjem ali odpuščanjem zaposlenih;
11. ugotavlja, da se je agencija zaradi obravnavanja izzivov v letalski industriji odločila za izvajanje sistema dvojne poklicne poti, s katerim želi ohranjati in povečevati kompetence, potrebne v skladu z evropsko strategijo za varnost v letalstvu; z zanimanjem pričakuje izvajanje tega novega sistema poklicne poti v naslednjih letih, dokler ne doseže popolne zrelosti; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o rezultatih tega novega sistema poklicne poti;
12. z zadovoljstvom ugotavlja, da je bila vzpostavljena nova pobuda za zaposlovanje perspektivnih mladih neposredno po univerzitetnem študiju (program usposabljanja mladih, t. i. Junior Qualification Programme); ugotavlja, da je cilj tega pilotnega projekta pridobiti strokovno znanje novih diplomantov z visoko stopnjo akademskih kvalifikacij, s čimer bi se vzpostavil dotok perspektivnih kadrov za delovna mesta na tehničnih področjih agencije;
13. pozdravlja dejstvo, da se je agencija pri zaposlovanju postopoma preusmerjala z odzivnega pristopa (opredeljevanje potreb, povezanih z zapolnjevanjem vrzeli, samodejno nadomeščanje odhajajočih zaposlenih) na proaktivni pristop (načrtovanje vnaprej, prednostna obravnava in zaposlovanje na drugih delovnih mestih ter usklajevanje potreb po virih s splošnimi strateškimi cilji);
14. obžaluje neuravnoteženo zastopanost spolov pri članih upravnega odbora agencije, z razmerjem 78 % proti 22 %; priznava navedbe agencije, da predstavnike neposredno in neodvisno imenujejo države članice ter industrija, zaradi česar agencija sama nima nadzora nad njimi; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da glede na število delovnih mest, zasedenih 31. decembra 2016, spola nista uravnoteženo zastopana, saj je delež žensk znašal 34 %, delež moških pa 66 %; poleg tega obžaluje, da vseh pet visokih vodstvenih delovnih mest zasedajo ljudje istega spola; poziva agencijo, naj čim prej obravnava in odpravi to neravnovesje na vsaki ravni;

Javna naročila

15. ugotavlja, da je leta 2016 agencija vodila več kot 40 postopkov javnih naročil v vrednosti več kot 60 000 EUR; poleg tega ugotavlja, da je bilo sklenjenih približno 400 posebnih pogodb na podlagi okvirnih pogodb in 150 pogodb nizke vrednosti;
16. pozdravlja popravne ukrepe, ki jih je agencija sprejela za izboljšanje načrtovanja javnega naročanja na splošno, kot so podpisi sporazumov o ravni storitev z operativnimi oddelki, usposabljanje upravljavcev naročil ter ozaveščanje za zmanjšanje zamud in števila nenačrtovanih postopkov;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov, preglednost in demokracija

17. priznava, da je agencija novembra 2014 sprejela strategijo za boj proti goljufijam, da bi okrepila preprečevanje in odkrivanje goljufij ter razvila postopke za boj proti njim; ugotavlja, da so bili do konca leta 2016 dokončani vsi predvideni ukrepi, zlasti izvedba usposabljanja vsaj 80 % zaposlenih;
18. ugotavlja, da je agencija vzpostavila notranja pravila o prijavljanju nepravilnosti, ki jih tudi izvaja;
19. poudarja, da je treba ustanoviti neodvisen organ EU za razkritja, svetovanje in napatitve z dovolj proračunskimi sredstvi, ki bo prijaviteljem nepravilnosti pomagal uporabiti prave kanale pri razkritju informacij o morebitnih nepravilnostih, povezanih s finančnimi interesi Unije, obenem pa bo zaščitil njihovo zaupnost in jim ponudil potrebno pomoč in nasvete;
20. ugotavlja, da je agencija v letu 2016 pripravila poseben kodeks ravnanja za zunanje strokovnjake, ki podpirajo delo agencije, vključno s politiko glede nasprotij interesov in izjavo o seznanjenosti s kodeksom;

21. priznava navedbe agencije, da trenutno izvaja pregled svoje kadrovske „politike o nepristranskosti in neodvisnosti: preprečevanje in blaženje nasprotja interesov“, da bi še izboljšala notranji postopek izpolnjevanja, pregledovanja in posodabljanja izjav o interesu; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o doseženem napredku;
22. pozdravlja dejstvo, da je agencija upoštevala pripombe Parlamenta ter na svojem spletišču objavila izjave članov upravnega odbora o odsotnosti nasprotja interesov in njihove življenjepis;

Glavni dosežki

23. pozdravlja tri glavne dosežke, ki jih za leto 2016 navedla agencija, in sicer:
 - izveden je bil akcijski načrt po nesreči letala Germanwings: agencija je predlagala ukrepe na področjih letalskih operacij in zdravstvene ustreznosti letalskih posadk ter pripravila delovni dokument o vprašanju usklajevanja zaupnosti podatkov o pacientih z javno varnostjo;
 - izdanih je bilo več kot 3 000 certifikatov, vključno z 18 novimi certifikati tipa;
 - kot odziv na novo področje dejavnosti je bil razvit sistem za opozarjanje glede konfliktnih območij, in sicer v tesnem sodelovanju s Komisijo (GD MOVE in GD HOME);

Notranje revizije

24. ugotavlja, da je Služba Komisije za notranjo revizijo (IAS) v letu 2016 izvedla dve revizijski nalogi, s katerima je ocenila zasnovo ter učinkovito in uspešno izvajanje sistemov upravljanja ter notranje kontrole dejavnosti v zvezi z oblikovanjem predpisov in evropskim načrtom za varnost v letalstvu; z zadovoljstvom ugotavlja, da v okviru revizije oblikovanja predpisov služba IAS ni podala nobenih ugotovitev, ki bi bile opredeljene kot „kritične“ ali „zelo pomembne“;
25. ugotavlja, da je skupina za notranjo revizijo leta 2016 v agenciji izvedla tri posle dajanja zagotovil, in sicer v zvezi z računi socialnega odbora, upravljanjem zračnega prometa/navigacijskimi službami zračnega prometa in aerodromi ter upravljanjem pri službenih potovanjih; poudarja, da bi morala biti glavna priporočila iz revizije skupine za notranjo revizijo leta 2016 izvedena leta 2017; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o njihovem izvajanju;

Notranja kontrola

26. ugotavlja, da standardi notranje kontrole agencije vključujejo tako 16 standardov notranje kontrole Evropske komisije kot mednarodne standarde kakovosti (ISO 9001), ki skupaj sestavljajo 24 standardov upravljanja EASA; ugotavlja, da je v letu 2016 upravni odbor sprejel revidirane standarde, ki so usklajeni z zadnjo različico standardov ISO 9001: 2015;
27. ugotavlja, da je leta 2016 agencija izvedla letno oceno standardov upravljanja EASA, v katere so vključeni tako standardi notranje kontrole kot standardi Mednarodne organizacije za standardizacijo; priznava sklep ocene, v katerem je bilo navedeno, da je sistem upravljanja agencije skladen s standardi upravljanja, kar je posledica učinkovitega mehanizma za spremljanje, vzpostavljenega tako na ravni upravljanja kot na procesni ravni; ugotavlja, da je bilo opredeljenih nekaj možnih izboljšav glede neprekinjenega poslovanja; priznava navedbe agencije, da je projekt upravljanja neprekinjenega poslovanja v drugem letu razvoja ter da so bile izvedene vse ocene učinka na poslovanje in je bila končana večina načrtov neprekinjenega poslovanja za opredeljene kritične procese;
28. pozdravlja Evropski načrt za varnost v letalstvu (EPAS) 2018–2022, namenjen zagotavljanju preglednega okvira za varnost v letalstvu in opredelitvi glavnih tveganj ter določitvi ukrepov, ki jih je treba sprejeti; poleg tega poziva države članice, naj razvijejo in izvajajo programe za večjo varnost in izmenjujejo najboljše prakse;
29. ugotavlja, da je bilo v letu 2016 izvedenih 18 naknadnih pregledov, in sicer letni naknadni pregled dodatkov za izobraževanje, vračil stroškov za službene poti zunanjih strokovnjakov, zaključenih postopkov javnih naročil in vračil stroškov za službene poti; je zadovoljen, da so bile na splošno vse pregledane transakcije zakonite in pravilne;

Druge pripombe

30. z zadovoljstvom ugotavlja, da je agencija v letu 2016 končala selitev v nove, namensko urejene prostore, in sicer brez kakršne koli prekinitve poslovanja;

31. ugotavlja, da je glede na poročilo Računskega sodišča v obdobju od leta 2014 do leta 2016 agencija iz svojega skupnega presežka porabila 9 400 000 EUR (4 400 000 EUR v letu 2016) za financiranje stroškov prenove svoje nove zgradbe (in selitve vanjo) v vrednosti 12 400 000 EUR; ugotavlja tudi, da je v ta namen Komisija prispevala 3 000 000 EUR iz proračuna Unije; poleg tega ugotavlja, da je bila ta delitev financiranja med prispevke industrije in Unije skladna s standardno metodologijo za razporeditev stroškov, ki jo uporablja agencija, in je omogočila, da so se ta dela v veliki meri financirala iz pristojbin industrije;
32. priznava navedbe agencije, da namerava spremeniti svoj finančni pravilnik ter pravilnik o taksah in dajatvah, da bi izboljšala formalno obravnavanje zbranega presežka; poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o teh spremembah;
33. v zvezi s sedežem agencije poudarja, da je bil med agencijo in državo članico gostiteljico sklenjen sporazum o sedežu, ki je začel veljati 17. avgusta 2017;
34. poudarja, da se je glede na poročilo Računskega sodišča leta 2016 v 70 % financiral iz taks letalske industrije in 30 % iz sredstev Unije; poudarja, da je v prihodnje mogoče zmanjšanje prihodkov agencije zaradi odločitve Združenega kraljestva o izstopu iz Unije, kar bi lahko znatno vplivalo na poslovni načrt agencije; pozdravlja ustanovitev delovne skupine, ki bo preučila to zadevo, in je že opravila prvo analizo morebitnih tveganj in posledic izstopa Združenega kraljestva iz EU; poziva agencijo, naj tesno sodeluje z drugimi evropskimi institucijami in zlasti s Komisijo, kar zadeva pogajanja o izstopu Združenega kraljestva, da bi bili dovolj dobro pripravljeni, da bi kar najbolj zmanjšali morebitne negativne operativne ali finančne posledice, do katerih bi lahko prišlo; predlaga, da agencija Evropskemu parlamentu pravočasno predstavi ugotovitve te delovne skupine;
35. ponavlja, da revizija Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ predvideva razširitev pristojnosti agencije, zato je treba pri dodeljevanju novih pristojnosti v celoti upoštevati vlogo novih tehnologij, kot so sistemi daljinsko pilotiranega zrakoplova; poudarja, kako pomembno je agenciji dodeliti ustrezna sredstva, da bo kos novim pristojnostim, pa tudi zadostne in ustrezno kvalificirane kadrovske vire, da bo lahko izpolnjevala dodatne naloge;
36. pričakuje hitrejši začetek veljavnosti evropske uredbe o brezpilotnih zrakoplovih; opozarja na osrednjo vlogo agencije pri zagotavljanju največje možne stopnje letalske varnosti po vsej Evropi; poudarja, da je treba agenciji, glede na hitro razvijajoče se storitve civilnega letalstva, kot kaže vse bolj razširjena uporaba brezpilotnih zrakoplovov, zagotoviti potrebne finančne, materialne in človeške vire, ki ji bodo omogočili uspešno opravljanje regulativnih in izvršilnih nalog na področjih varnosti in varstva okolja, ne da bi bili pri tem ogroženi njena neodvisnost in nepristranskost;
37. pozdravlja politični dogovor o pregledu skupnih pravil na področju civilnega letalstva in ustanovitve Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ⁽²⁾, kot so ga novembra 2017 dosegli Parlament, Svet in Komisija; poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo potrebne vire za nove in okrepljene pristojnosti, ki med drugim zadevajo tveganja za civilno letalstvo na območjih konfliktov, okoljske teme ter certificiranje in registracijo brezpilotnih zrakoplovov;
38. pozdravlja dejavno vlogo agencije pri razpisih v okviru programa Obzorje 2020; poziva agencijo, naj ostane dejavna na področju raziskav in razvoja;
39. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 18. aprila 2018 ⁽³⁾ o uspešnosti, finančnem poslovanju in nadzoru agencij.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES (UL L 79, 19.3.2008, str. 1).

⁽²⁾ Glej COM(2015) 613: Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P8_TA(2018)0133 (Glej stran 393 tega Uradnega lista).